

CRJM – Centrul de Resurse Juridice din Moldova

Un proiect de anvergură al CRJM pentru consolidarea democrației din Republica Moldova – ce rezultate am obținut și care sunt lecțiile învățate?

mihaela cibotaru · Wednesday, November 25th, 2020

Timp de patru ani, Centrul de Resurse Juridice (CRJM) a activat pentru responsabilizarea sistemului judiciar, respectarea drepturilor omului și capacitatea societății civile din Moldova în cadrul proiectului „Promovarea supremației legii prin monitorizare de către societatea civilă”, susținut financiar de Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Despre rezultatele și lecțiile învățate din acest proiect, echipa CRJM a vorbit public la 25 noiembrie 2020 în cadrul unui eveniment dedicat finalizării proiectului.

„Obiectivele proiectului – supremația legii, protejarea statului de drept și asigurarea unui mediu adecvat încât societatea civilă să fie financiar sustenabilă și să se implice activ în procesul decizional – sunt subiecte importante pentru Republica Moldova”, a declarat domnul Scott HOCKLANDER, șeful Misiunii USAID Moldova. „USAID crede că organizațiile societății civile (OSC-urile) locale sunt cele mai potrivite pentru a identifica cele mai bune soluții pentru problemele din Moldova, iar CRJM-ul a fost unul din acești lideri”, a spus dl HOCKLANDER.

Contribuția majoră a proiectului în domeniul justiției a constat în promovarea transparenței și independenței justiției, inclusiv în procesul de numire și promovare a judecătorilor, prin monitorizare și reacție la activitatea Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) și la inițiativele legislative din domeniu. Una dintre realizările importante a proiectului este că în interiorul sistemului s-a format o masă critică a judecătorilor – cei care nu vor mai permite intervenții în activitatea lor și vor reacționa la problemele existente în sistem, a subliniat Nadejda HRIPTIEVSKI, directoare de program la CRJM.

„CRJM a monitorizat toate ședințele CSM și a elaborat anumite concluzii, inclusiv critici privind activitatea Consiliului. Toate reacțiile CRJM privind deschiderea și transparența CSM sau criteriile de selecție și promovare a judecătorilor au fost ulterior examinate și implementate. Meritul de a fi sensibilizat societatea civilă, prin reacționarea la anumite situații, v-a aparținut”, a apreciat Dorel MUSTEAȘ, membru al CSM.

„Despre justiție a început să se vorbească mult grație CRJM, care a încercat să traducă în limbaj accesibil ceea ce se întâmplă în justiție, ca să putem vorbi profesionist despre problemele în acest domeniu, a apreciat Mariana RAȘ, directoare de țiri la TV8. „Într-o anumită perioadă, CRJM a fost singurul ONG ce s-a expus public împotriva derapajelor în justiție și mereu a criticat tentative ale guvernării de a introduce legi sau mecanisme dăunătoare statului, cum ar fi legea privind

amnistia fiscal? și cetățenia pentru investiții, a subliniat Mariana RAȘ.

În domeniul drepturilor omului, CRJM a instruit peste 100 de judecători, avocați și procurori pe subiecte actuale situației și contextului Republicii Moldova, astfel încât profesioniștii să obțină răspunsuri și instrumente concrete pentru situațiile cu care se confruntă în practică. Totodată, în cadrul proiectului a fost sintetizată jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO) în cauzele Moldovenești timp de 23 de ani și a continuat litigarea strategică pe subiecte critice pentru drepturile și libertățile omului. „Am promovat implementarea mecanismului care să asigure executarea hotărârilor CtEDO în Moldova și îmbunătățirea mecanismului de asigurare a egalității, astfel încât discriminarea să fie sancționată adecvat și la timp”, a spus Vladislav GRIBINCEA, președintele CRJM.

„Prin instruirile pe care le organizează în domeniul jurisprudenței CtEDO, CRJM asigură transmiterea cunoștințelor și abilităților și schimbă atitudinea avocaților, iar documentele CRJM sunt bază pentru instruirile oferite în cadrul Centrului de Instruire a Avocaților”, a apreciat doamna Viorica GRECU, directoarea Centrului de Instruire al Avocaților. „CRJM elaborează informații importante pentru creșterea și dezvoltarea profesională a avocaților, ceea ce înseamnă grăbirea reformelor”, a adăugat dna Grecu.

Domnul avocat Tudor OSOIANU, care a beneficiat de instruirile CRJM a menționat că acestea ajută avocații să aibă abilitatea de a identifica jurisprudența relevantă și de a o invoca în procesele judiciare în care participă, iar propunerile de politici cu care vine CRJM în urma cercetărilor efectuate contribuie la promovarea respectării reale a drepturilor omului.

Cu susținerea organizațiilor neguvernamentale (ONG-urilor) partenere și a partenerilor de dezvoltare, proiectul CRJM a avut contribuții majore pentru îmbunătățirea legislației ONG-urilor. Din 2017 și până în prezent, grație îmbunătățirilor aduse mecanismului financiar – Legea 2% și Regulamentului de implementare a acesteia, sectorul neguvernamental a beneficiat de peste 22 mil. de lei. Un alt mare succes a fost aprobarea noii Legi privind organizațiile necomerciale, susținut de CRJM, care elimină restricțiile nejustificate a libertății de asociere, simplifică procedura de înregistrare și regulile privind structura internă a OSC-urilor. „O societate democratică are nevoie de un sector al societății civile dezvoltat, vibrant, încât acesta, alături de media independentă, să asigure ca cetățenii să fie bine informați și să poată cere socoteală autorităților”, a subliniat Ilie CHIRTOACĂ, consilier juridic la CRJM. Un alt produs exclusiv elaborat în cadrul proiectului este „Radiografia atacurilor asupra OSC-urilor” – o documentare a atacurilor asupra ONG-urilor și a campaniilor de defăimare, document important în contextul protecției spațiului societății civile.

„CRJM a reacționat prompt, cu regularitate, de multe ori în regim de pompieri, a luat atitudine și au prezentat opinii profesionale pe subiecte precum tortura, democrația, nediscriminare, activitatea Curții Constituționale, alte subiecte ce țin de supremația legii, sau ce țin de mediul activității OSC-urilor. Sunt nespuse de bucuros că CRJM ne-a fost alături în crearea de parteneriate și coaliții – fie ad-hoc sau permanente”, a declarat domnul Sorin MEREACRE, președintele Fundației Est-Europene.

„Acest proiect a fost unul de succes cu rezultate remarcabile. Chiar dacă nu toate obiectivele au fost atinse, echipa a acționat cu bună credință și abnegație. Contextul politic a influențat major și rezultatele, și nereușitele proiectului, iar una din lecțiile învățate este să nu avem niciodată încredere în stat, deoarece întotdeauna ne va da planurile peste cap”, a apreciat domnul Ovidiu VOICU, expert independent în evaluarea proiectelor. „CRJM a reușit să coaguleze societatea civilă

în jurul lui în vremuri grele și să creeze o platformă de răspuns la amenințarea statului – acest rezultat merită întărit chiar mai mult decât îmbunătățirea anumitor legi”, a adăugat dl Voicu.

Proiectul „Promovarea supremației legii prin monitorizare de către societatea civilă” a fost implementat de CRJM cu suportul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) în perioada octombrie 2016 – noiembrie 2020.

Principalele rezultate obținute de CRJM în cadrul proiectului pot fi văzute în [fișa informativă a proiectului](#). Mai multe detalii despre documentele elaborate și activitățile implementate în cadrul proiectului sunt disponibile pe [pagina web a CRJM](#).

Înregistrarea evenimentului de închidere a proiectului este disponibilă pe pagina web www.privesc.eu.

This entry was posted on Wednesday, November 25th, 2020 at 2:35 pm and is filed under [Noutăți](#). You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Both comments and pings are currently closed.